DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 22 december 2008 *

I mål C-333/07,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Cour administrative d'appel de Lyon (Frankrike) genom beslut av den 12 juli 2007, som inkom till domstolen den 17 juli 2007, i målet

Société Régie Networks

mot

Direction de contrôle fiscal Rhône-Alpes Bourgogne,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden V. Skouris, avdelningsordförandena P. Jann, C.W. A. Timmermans (referent), K. Lenaerts, A. Ó Caoimh och J.-C. Bonichot samt domarna K. Schiemann, P. Kūris, E. Juhász, L. Bay Larsen och P. Lindh,

* Rättegångsspråk: franska.

generaladvokat: J. Kokott,
justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 30 april 2008,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Société Régie Networks, genom B. Geneste och C. Medina, avocats,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och B. Messmer, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom J.-P. Keppenne och B. Martenczuk, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 26 juni 2008 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser giltigheten av Europeiska gemenskapernas kommissions beslut av den 10 november 1997 att inte göra invändningar mot ändringen av stödordningen till förmån för lokala radiostationer (statligt stöd nr N 679/97 – Frankrike) (nedan kallat det omtvistade beslutet). En sammanfattning av detta beslut offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (EGT C 120, 1999, s. 2).

2 Begäran har sitt ursprung i ett mål där det franska bolaget Régie Networks (nedan kallat Régie Networks) har yrkat återbetalning av det belopp som bolaget för år 2001 har betalat in som skatteliknande avgift på reklam som sänts i ljudradio och television.

Tillämpliga bestämmelser

3 Artikel 80 i lag nr 86-1067 av den 30 september 1986 om kommunikationsfriheten (loi n° 86-1067, du 30 septembre 1986, relative à la liberté de communication) (JORF av den

1 oktober 1986, s. 11755), i dess lydelse enligt artiklarna 25 i lag nr 89-25, av den 17 januari 1989 (JORF av den 18 januari 1989, s. 728), och 27 i lag nr 90-1170, av den 29 december 1990 (JORF av den 30 december 1990, s. 16439), har följande lydelse:

”Ljudradioföretag vars kommersiella intäkter från radiomeddelanden av varumärkes- eller sponsorsreklam understiger 20 procent av deras totala omsättning beviljas stöd på det sätt som fastställs i dekretet i Conseil d'État.

För att finansiera detta stöd uttas en avgift på intäkter från reklammeddelanden som sänds via ljudradio och television.

Ersättning som erhålls av ljudradioföretag i samband med sändningar till stöd för gemensamma eller allmännyttiga åtgärder beaktas inte vid fastställandet av den övre gräns som anges i det första stycket i denna artikel.”

4 Artikel 1 i dekret nr 97-1263 av den 29 december 1997 om införande av en skatteliknande avgift till förmån för en fond till stöd för radiosändningar (décret n°97-1263, du 29 décembre 1997, portant création d'une taxe parafiscale au profit d'un fonds de soutien à l'expression radiophonique) (JORF av den 30 december 1997, s. 19194) har följande lydelse:

”Med verkan från den 1 januari 1998 införs en skatteliknande avgift på reklam som sänds via ljudradio och television [(nedan kallad avgiften för reklamföretag)] för en tid av fem år för att finansiera en fond till stöd för innehavare av tillstånd att sända ljudradio och vars kommersiella intäkter från radiomeddelanden av varumärkes- eller sponsorsreklam understiger 20 procent av deras totala omsättning.

Avgiften syftar till att främja radiosändningar.”

5 I artikel 2 i dekretet föreskrivs följande:

”Avgiften beräknas på grundval av de belopp, exklusive provision till annonsbyrå och exklusive mervärdesskatt, som annonsörer betalar för att deras reklammeddelanden ska sändas till Frankrike.

Avgiftsskyldiga är de personer som marknadsför dessa reklammeddelanden.

Genom ett gemensamt dekret från den minister som är ansvarig för budget och kommunikation föreskrivs avgiftsnivåer i förhållande till de avgiftsskyldigas inkomst per kvartal, varvid följande övre gränser gäller:

…”

6 Det framgår av artikel 3 i nämnda dekret att avgiftsintäkternas nettobidrag utdelas till en fond till stöd för radiosändningar (Fonds de soutien à l’expression radiophonique) (nedan kallad FSER-fonden), som utgör en särskild post i det nationella institutets för ljud och bild (Institut national de l’audiovisuel) bokföring.

7 Enligt artikel 4 i samma dekret beräknas, fastställs och uttas avgiften av skattemyndigheten till förmån för FSER-fonden enligt de bestämmelser och med de garantier och påföljder som gäller för mervärdesskatt.

8 Artiklarna 7–20 i dekret nr 97-1263 innehåller bestämmelser om det stöd som det nationella institutet för ljud och bild betalar ut och som finansieras av nettointäkterna från avgiften för reklamföretag som betalats in till FSER-fonden.

9 Innehavare av tillstånd att sända ljudradiotjänster (nedan kallade de lokala radiostationerna), i den mening som avses i artikel 1 i dekretet, kan beviljas sådant stöd.

10 Enligt artikel 7 i samma dekret beviljas stöd inom ramen för de medel som är tillgängliga av en kommitté vars sammansättning och arbetsordning regleras i denna bestämmelse samt i artiklarna 8–11 i samma dekret (nedan kallad FSER-kommittén).

11 I dekret nr 97-1263 föreskrivs tre former av stöd (nedan kallat stödet till radiosändningar).

12 Den första formen är startstöd. Villkoren för beviljande av detta stöd anges i artiklarna 12 och 13 i dekretet. Detta stöd, som högst kan uppgå till 100 000 FRF, beviljas efter ansökan de lokala radiostationer som nyss meddelats sändningstillstånd.

13 Vidare kan utrustningsstöd beviljas. Villkoren därför anges i artikel 14 i nämnda dekret. Detta stöd, som beviljas de lokala radiostationerna efter ansökan, kan beviljas tidigast fem år efter det att ett startstöd har beviljats och kan endast beviljas en gång per femårsperiod. Stödbeloppet kan inte överstiga 50 procent av den aktuella investeringen och får högst uppgå till 100 000 FRF.

14 Den sista formen av stöd är det årliga driftstödet. Villkoren för beviljande av detta stöd framgår av artiklarna 16 och 17 i samma dekret.

15 Artikel 17 första stycket i dekret nr 97-1263 har följande lydelse:

”Det årliga driftstödet fastställs enligt en tabell som framställs av FSER-kommittén med beaktande av den berörda radiostationens normala rörelseintäkter, före avdrag för marknadsföringskostnader. Tabellen ska offentliggöras.”

16 I andra stycket i samma artikel föreskrivs att detta belopp kan ökas med upp till 60 procent, närmare bestämt i förhållande till den berörda radiostationens ansträngningar att diversifiera de ekonomiska resurser som har ett direkt samband med dess sändningsverksamhet, dess åtgärder för vidareutbildning av dess personal, dess åtgärder inom området för utbildning och kultur, dess deltagande i gemensamma åtgärder vad gäller program samt dess ansträngningar för lokal social dialog och integration.

17 Målet vid den nationella domstolen rör det stöd till radiosändningar som har införts genom dekret nr 97-1263. Detta stöd ersatte de stödordningar som hade införts genom olika dekret från och med den 1 januari 1983. Det nya stödet gällde först för två år och har sedan förlängts i femårsperioder.

18 Ordningen med stöd till radiosändningar enligt artikel 302 bis KD i skattelagen (Code général des impôts), vilken artikel har införts genom artikel 47 i budgetlagen nr 2002-1575 av den 30 december 2002 för år 2003 (JORF av den 31 december 2002, s. 22025), har ersatt den ordning som infördes genom dekret nr 97-1263. Den nya ordningen gäller från och med den 1 januari 2003 utan tidsbegränsning

19 Den nya ordningen har ändrats genom artikel 22 i lag nr 2003-709 av den 1 augusti 2003 om mecenater, föreningar och stiftelser (loi relative au mécénat, aux associations et aux fondations) (JORF av den 2 augusti 2003, s. 13277) med verkan från och med den 1 juli 2003.

20 Artikel 302 bis KD.2 i skattelagen, i dess ändrade lydelse enligt ovannämnda lag, har följande lydelse:

”Avgiften beräknas på grundval av de belopp, exklusive provision till annonsbyrå och exklusive mervärdesskatt, som annonsörer betalar för att deras reklammeddelanden ska sändas i Frankrike.

…”

Tvisten vid den nationella domstolen och giltighetsfrågan

Kommissionens beslut angående de på varandra följande ordningarna för stöd till radiosändningar

21 Kommissionen underrättade, genom beslut av den 1 mars 1990 angående stöd nr N 19/90, de franska myndigheterna om att den inte hade för avsikt att göra invändningar mot ordningen för stöd till radiosändningar som dessa myndigheter hade anmält till kommissionen i enlighet med artikel 93.3 i EEG-fördraget (artikel 93.3 i EG-fördraget, nu artikel 88 EG).

22 Kommissionens beslut av den 16 september 1992 angående stöd nr N 359/92 – avseende ett utkast till ett dekret om ändring av den ordning för stöd till radiosändningar som kommissionen redan hade fattat beslut om efter det att de franska myndigheterna hade anmält till kommissionen i enlighet med artikel 93.3 i EEG-fördraget – hade samma innebörd.

23 Kommissionen ansåg i det senare beslutet att med hänsyn till stödmottagarna (små radiostationer med lokala lyssnare) borde handeln mellan medlemsstaterna inte kunna påverkas i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, varför det var motiverat att göra ett undantag från förbudet mot stöd på grund av det mål av allmänintresse som eftersträvades med denna stödordning.

24 Kommissionen underrättade därefter i det omtvistade beslutet de franska myndigheterna om att den inte hade för avsikt att göra invändningar mot utkastet till dekret om ändring i den tidigare godkända ordningen för stöd till radiosändningar, som dessa

myndigheter hade anmält till kommissionen i enlighet med artikel 93.3 i EG-fördraget. Detta utkast blev senare dekret nr 97-1263.

25 I detta beslut fann kommissionen att det inte framstod som om handeln mellan medlemsstaterna skulle påverkas i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, eftersom budgetmedlen för stödåtgärderna i fråga inte hade höjts och stödmottagarna var små radiostationer med lokala lyssnare. Det var därför motiverat att göra ett undantag från förbudet mot stöd på grund av det mål av allmänintresse som eftersträvades med stödordningen.

26 Kommissionen valde slutligen i sitt beslut av den 28 juli 2003 angående stöd nr NN 42/03 (tidigare N 725/02) att inte göra några invändningar mot det utkast till lag om ändring av ordningen för stöd till radiosändningar som tidigare hade godkänts, i olika successiva utformningar, genom de tre ovannämnda besluten. De franska myndigheterna hade anmält utkastet till lag till kommissionen i enlighet med artikel 88.3 EG. Den sålunda ändrade ordningen regleras framdeles i artikel 302 bis KD.2 i skattelagen, i dess lydelse enligt lag nr 2003-709.

27 Kommissionen anförde i sistnämnda beslut att de avgifter som finansierar den berörda stödordningen betalas av reklamföretagen och inte av de enskilda annonsörerna. Avgifterna anges inte heller på de fakturor som sänds till annonsörerna.

28 Kommissionen konstaterade även att denna avgift endast tas ut av reklamföretag hemmahörande i Frankrike och att inga avgifter således tas ut på reklammeddelanden som sänds från utlandet till Frankrike.

29 Kommissionen beaktade dessutom att reklamföretag hemmahörande i Frankrike som uteslutande sänder till utlandet även måste betala nämnda avgift, varför avgiften är förenlig med gemenskapsreglerna om skatteliknande avgifter som används för att finansiera en stödordning.

30 Kommissionen ansåg vidare att eftersom stödmottagarna är icke-kommersiella radiostationer som uteslutande sänder lokalt, uppfyller stödordningen ett mål av allmänintresse genom att mångfalden i medieutbudet garanteras, vad gäller lokalmedier, och handeln mellan medlemsstater endast i blygsam mån påverkas av stödordningen.

31 Kommissionen ansåg därför att nämnda stödordning, vilken underlättar utvecklingen av medborgarradioverksamheten och inte påverkar handeln mellan medlemsstater i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, utgjorde ett stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 c EG.

Bakgrunden till tvisten

32 Bakgrunden till tvisten, såsom denna beskrivs i begäran om förhandsavgörande, kan sammanfattas enligt följande.

33 Régie Networks är ett reklamföretag som säljer reklamplatser på NRJ GROUP:s lokalradiofrekvenser. Bolaget betalade år 2001 in 152 524 euro i avgift för reklamföretag.

34 Bolaget ansökte om återbetalning av detta belopp hos de lokala skattemyndigheterna. Ansökan avslogs genom tyst beslut, eftersom myndigheterna inte fattade beslut i frågan inom den lagstadgade tidsfristen. Bolaget förde då tvisten till Tribunal administratif de Lyon.

35 Denna domstol ogillade Régie Networks talan genom dom av den 25 april 2006. Bolaget överklagade denna dom vid Cour administrative d'appel de Lyon.

36 Régie Networks har vid den nationella domstolen bland annat gjort gällande att det omtvistade beslutet är ogiltigt på grund av bristande motivering.

37 För det första innehåller beslutet ingen utredning som visar att den berörda stödordningen verkligen omfattas av någon av de kategorier av undantag som föreskrivs i EG-fördraget. Kommissionen har i nämnda beslut vidare underlåtit att pröva huruvida finansieringsmetoden för stödordningen, det vill säga avgiften för reklamföretag, är förenlig med fördraget och ge en uttrycklig motivering till sin bedömning på denna punkt, trots att det framgår av domstolens rättspraxis att en sådan prövning måste göras för att det ska gå att avgöra om ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden. Régie Networks hänvisade härvid till dom av den 21 oktober 2003 i de förenade målen C-261/01 och C-262/01, Van Calster m.fl. (REG 2003, s. I-12249).

38 Régie Networks har för det andra hävdat att kommissionen i det omtvistade beslutet gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning. Avgiften för reklamföretag är oförenlig med den gemensamma marknaden, eftersom det av domstolens fasta rättspraxis följer att importerade varor och tjänster ska undantas från alla skatteliknande avgifter som syftar till att finansiera en stödordning som enbart nationella företag kommer

i åtnjutande av. Detta är för övrigt en omständighet som kommissionen beaktade i sitt beslut av den 28 juli 2003, vilket nämns i punkterna 26–31 ovan.

39 Régie Networks har för det tredje gjort gällande att kommissionen i det omtvistade beslutet har gjort en oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna genom att påstå att stödordningens budgetmedel inte hade ökat, vilket inte stämmer med verkliga förhållanden.

40 Régie Networks drog härav slutsatsen att EG-domstolen borde förklara det omtvistade beslutet ogiltigt, eftersom den stödordning som godkänts i detta beslut, och som sedan har genomförts, redan från början var rättsstridig och denna omständighet gör att även stödordningens finansiering är rättsstridig.

41 Den hänskjutande domstolen ansåg att de tre grunder som Regie Networks hade anfört pekade på betydande svårigheter som innebär att giltigheten av det omtvistade beslutet kan ifrågasättas.

42 Cour d'appel administrative d'appel de Lyon beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Är [det omtvistade beslutet giltigt] med avseende på dess motivering, med avseende på den bedömning som gjorts av förenligheten med fördraget av finansieringen av den

stödordning till förmån för radiosändningar som infördes för perioden 1998–2002 och med avseende på skälet att stödordningens budgetmedel inte har ökat[?]”

Tolkningsfrågan

Upptagande till sakprövning

43 Kommissionen anser att domstolen saknar anledning att ta ställning till det omtvistade beslutets giltighet i enlighet med den hänskjutande domstolens begäran, eftersom denna fråga inte har något samband med tvisteföremålet i målet vid denna domstol, vilket rör frågan huruvida avgiften för reklamföretag är lagenlig.

44 Enligt kommissionen omfattas denna avgift inte av tillämpningsområdet för fördragets bestämmelser om statligt stöd. Eftersom storleken på det stöd som utbetalas enligt ordningen för stöd till radiosändningar saknar samband med intäkterna från den avgift som finansierar stödordningen har kriterierna för att bestämma stödets storlek inte något samband med storleken på intäkterna från avgiften, vilken inte ingår som en integrerad del i stödordningen. Kommissionen har härvid hänvisat till punkt 40 i dom av den 27 oktober 2005 i de förenade målen C-266/04–C-270/04, C-276/04 och C-321/04–C-325/04, Distribution Casino France m.fl. (REG 2005, s. I-9481).

45 Denna invändning kan inte vinna bifall.

46 Enligt fast rättspraxis presumeras nationella domstolars frågor om tolkningen av gemenskapsrätten som ställs inom ramen för den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen har lämnat på eget ansvar, och vilka det inte ankommer på EG-domstolen att pröva riktigheten av, vara relevanta. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas av EG-domstolen då det är uppenbart att den begärda tolkningen av gemenskapsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen eller då frågorna är hypotetiska eller EG-domstolen inte förfogar över de uppgifter om sakförhållandena eller de rättsliga förhållandena som är nödvändiga för att kunna besvara frågorna på ett ändamålsenligt sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 juni 2007 i de förenade målen C-222/05–C-225/05, van der Weerd m.fl., REG 2007, s. I-4233, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

47 Domstolen kan särskilt besluta att inte avgöra en fråga avseende bedömningen av en gemenskapsrättsakts giltighet, när det är uppenbart att den bedömning som den nationella domstolen har begärt inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen (se bland annat dom av den 10 januari 2006 i mål C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze m.fl., REG 2006, s. I-289, punkt 75 och där angiven rättspraxis).

48 Vad gäller frågan huruvida denna begäran om förhandsavgörande kan upptas till sakprövning räcker det att konstatera att det a priori inte kan uteslutas att det föreligger ett samband mellan den giltighetsfråga som rör det omtvistade beslutet, vilket har fattats med stöd av fördragets regler om statligt stöd, och målet vid den nationella domstolen, vilket rör Régie Networks ansökan om återbetalning av de belopp som bolaget betalat in för år 2001 som avgifter för reklamföretag. För att pröva Régie Networks ansökan är det nödvändigt att bedöma lagenligheten av avgiften.

49 Det är åtminstone inte uppenbart att nämnda avgift inte ingår som en integrerad del i ordningen för stöd till radiosändningar.

50 I detta skede av bedömningen av giltighetsfrågan är det tillräckligt att anmärka att det snarare förefaller vara tvärtom, eftersom det i den nationella lagstiftningen i fråga uttryckligen föreskrivs att intäkterna från avgiften för reklamföretag ska tillföras FSER-fonden, vilken i sin tur finansierar nämnda stöd.

51 Även om det vid ett första påseende framstår som att det utan vidare kan hävdas att det föreligger ett sådant samband mellan nämnda avgift och de stödåtgärder som den är tänkt att finansiera, kan det inte uteslutas att ett konstaterande att denna avgift är olaglig också kan leda till att det omtvistade beslutet ska anses vara ogiltigt, vilket i så fall gör att de avgifter som betalats in ska återbetalas.

52 Mot denna bakgrund framstår det inte, i vart fall inte uppenbart, att bedömningen av det omtvistade beslutets giltighet inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen.

53 Kommissionen har även gjort gällande att giltighetsfrågan inte kan upptas till sakprövning, eftersom en dom i mål om förhandsavgörande i vilken det eventuellt förklaras att det omtvistade beslutet är ogiltigt inte med nödvändighet leder till att den berörda avgiften är rättsstridig och att den måste återbetalas.

54 Eftersom den nationella domstolen ensam är behörig att avgöra huruvida stödåtgärderna är förenliga med den gemensamma marknaden, kan den endast besluta att den avgift som finansierar ett stöd som kommissionen har godkänt ska återbetalas om den konstaterade ogiltigheten är sådan att det även om ett nytt beslut fattades endast skulle innebära att stödet förklarades vara oförenligt med den gemensamma marknaden.

55 Även denna invändning saknar stöd.

56 Om kommissionen, efter det att det omtvistade beslutet eventuellt förklaras vara ogiltigt i en dom i ett mål om förhandsavgörande, antar ett nytt beslut, så leder detta beslut inte med nödvändighet till att avgiften för reklamföretag ska anses vara rättsstridig, eftersom det nya beslutet också kan innebära ett godkännande.

57 Av denna enda omständighet följer dock inte att det är uppenbart att bedömningen av det omtvistade beslutets giltighet inte har något samband med föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen, och att EG-domstolen därför kan ifrågasätta den nationella domstolens bedömning av huruvida ett hänskjutande är relevant och nödvändigt.

58 Det är tvärtom så, att om det visade sig att det omtvistade beslutet ansågs vara ogiltigt, skulle ett svar från EG-domstolen där detta konstaterades vara av nytta och relevans för hur tvisten vid den nationella domstolens ska avgöras, eftersom kommissionen skulle bli skyldig att ompröva den stödordning som målet vid den nationella domstolen rör.

59 Eftersom vissa av Régie Networks invändningar rör aspekter av stödordningen som kommissionen ännu inte har prövat och som skulle kunna göra stödordningen oförenlig med den gemensamma marknaden, kan det inte uteslutas att kommissionen vid en sådan omprövning kommer fram till att nämnda stödordning verkligen ska förklaras vara oförenlig med den gemensamma marknaden, vilket, såsom redan anmärkts i punkt 51 ovan, kan leda till att avgiften för reklamföretag ska anses rättsstridig och därmed till att de belopp som har inbetalats som sådana avgift ska återbetalas.

60 Presumtionen för att en begäran om förhandsavgörande är relevant kan således inte genombrytas av kommissionens invändningar (se analogt domen i det ovannämnda målet van der Weerd m.fl., punkterna 22 och 23).

61 Därav följer att giltighetsfrågan kan tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

Frågan huruvida det omtvistade beslutet är giltigt med hänsyn till motiveringsskyldigheten

62 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga, i den del som rör det omtvistade beslutets giltighet med avseende på dess motivering, för att få klarhet i huruvida detta beslut ska anses vara ogiltigt på grund av bristande motivering, på grund av att beslutet inte innehåller någon utredning som visar att stödordningen i fråga verkligen omfattas av någon av de kategorier av undantag som föreskrivs i artikel 92.3 i EG-fördraget och på grund av att kommissionen i nämnda beslut har underlåtit att pröva huruvida finansieringsmetoden för stödordningen, det vill säga avgiften för reklamföretag, är förenlig med fördraget och att ge en uttrycklig motivering till sin bedömning på denna punkt.

63 Enligt fast rättspraxis ska den motivering som krävs i artikel 190 i EG-fördraget (nu artikel 253 EG) vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet. Av motiveringen ska klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och domstolen ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt. Kravet på motivering ska bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, särskilt rättsaktens innehåll, de

anförda skälens karaktär och det intresse som de vilka rättsakten är riktad till, eller andra personer som direkt eller personligen berörs av den, kan ha av att få förklaringar. Det krävs dock inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen, eftersom bedömningen av om motiveringen av ett beslut uppfyller kraven i artikel 190 i fördraget inte ska ske endast utifrån rättsaktens ordalydelse, utan även utifrån sammanhanget och reglerna på det ifrågavarande området (se, bland annat, dom av den 15 april 2008 i mål C-390/06, Nuova Agricast, REG 2008, s. I-2577, punkt 79, och av den 1 juli 2008 i de förenade målen C-341/06 P och C-342/06 P, Chronopost och La Poste mot UFEX m.fl., REG 2008, s. I-4777, punkt 88 och där angiven rättspraxis).

64 Vad gäller frågan om den aktuella rättsaktens beskaffenhet konstaterar domstolen att det omtvistade beslutet antogs efter en preliminär granskning av stödet. Denna granskning har införts genom artikel 93.3 i EG-fördraget och syftar enbart till att göra det möjligt för kommissionen att bilda sig en första uppfattning om huruvida den ifrågavarande stödåtgärden helt eller delvis är förenlig med den gemensamma marknaden, utan att den formella granskning som anges i punkt 2 i samma artikel, vilken syftar till att göra det möjligt för kommissionen att få full kunskap om samtliga omständigheter i ärendet, har inletts (se, för ett liknande resonemang, bland annat domen i det ovannämnda målet Nuova Agricast, punkt 57 och där angiven rättspraxis).

65 Ett sådant beslut, vilket fattas med korta tidsfrister, behöver emellertid endast ange skälen till varför kommissionen inte anser att den har mött betydande svårigheter vid bedömningen av om stödet i fråga är förenligt med den gemensamma marknaden (dom av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 48).

66 Vad avser det omtvistade beslutets sammanhang, såsom detta framgår av punkterna 21–23 ovan, anmärker domstolen att beslutet har fattats efter två tidigare beslut om godkännande. Dessa beslut rörde tidigare ordningar för stöd till radiosänd-

ningar som i stora delar är identiska med den ordning som avses i det omtvistade beslutet och som de franska myndigheterna också hade anmält till kommissionen i förväg. I det omtvistade beslutet hänvisas det uttryckligen till att kommissionen har prövat och godkänt tidigare stödordningar som den nya stödordningen nu har ersatt.

67 Denna omständighet gör att motiveringen i det omtvistade beslutet kunde vara kortfattad.

68 Det är mot bakgrund av detta som de specifika invändningar som rör åsidosättande av motiveringsskyldigheten i det omtvistade beslutet ska bedömas.

69 Nämnda beslut motiveras av övervägandet att ”eftersom budgetmedlen för stödåtgärderna i fråga inte har höjts och stödmottagarna är små radiostationer med lokala lyssnare, framstår det inte som om handeln mellan medlemsstaterna påverkas i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, varför det är motiverat att göra ett undantag från förbudet mot stöd på grund av det varaktiga mål av allmänintresse som eftersträvas med stödordningen”.

70 Även om denna motivering förvisso är kortfattad, framgår det klart och tydligt av densamma varför kommissionen inte anser att den har mött några betydande svårigheter vid bedömningen av om stödordningen i fråga är förenlig med den gemensamma marknaden. Av detta följer att kommissionen har grundat sin slutsats på det grundläggande skälet att handeln mellan medlemsstaterna inte förefaller påverkas av stödordningen i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

71 Mot bakgrund av den rättspraxis som det har erinrats om i punkterna 63–65 ovan ska en sådan motivering, med beaktande av rättsaktens beskaffenhet och det sammanhang i vilket den ingår, anses tillräcklig med avseende på kravet på motivering i artikel 190 i EG-fördraget. Frågan huruvida motiveringen är välgrundad ingår inte i prövningen av huruvida detta krav är uppfyllt.

72 Även om det hade varit att föredra att kommissionen i sin motivering av det omtvistade beslutet uttryckligen hade angett vilket undantag, bland dem som uppräknas i artikel 92.3 i EG-fördraget, som den anser att det aktuella fallet omfattas av och dessutom hade beskrivit den avgift som finansierar ordningen för stöd till radiosändningar, såsom den gjort i det senare beslutet av den 23 juli 2003 om en ändring i denna stödordning, kan det omtvistade beslutet ändå inte anses strida mot artikel 190 EG på grund av att det inte innehåller en sådan specifik motivering på dessa punkter.

73 Vad gäller invändningen att det i motiveringen till det omtvistade beslutet inte anges vilket av de undantag enligt artikel 92.3 i EG-fördraget som stödordningen i fråga ska anses omfattas av, framgår det underförstått av formuleringarna ”stödmottagarna är små radiostationer med lokala lyssnare” och ”konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna påverkas inte i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset” att det undantag som avses är undantaget i artikel 92.3 c i EG-fördraget, vilket rör särskilt stöd med syfte att utveckla viss verksamhet. Kommissionen har i sitt beslut av den 23 juli 2003 uttryckligen angett att det i förevarande fall rör sig om medborgarradio.

74 Vad gäller den omständigheten att det omtvistade beslutet inte innehåller någon uttrycklig motivering vad avser frågan huruvida finansieringsmetoden för stödordningen, det vill säga avgiften för reklamföretag, är förenlig med fördraget, konstaterar domstolen följande. Påståendet att artikel 190 i EG-fördraget har åsidosatts kan i vilket fall som helst inte vinna framgång, eftersom det, enligt kommissionen, saknades anledning att pröva denna fråga, eftersom avgiften inte ingår som en integrerad del i den aktuella stödordningen.

75 Frågan huruvida detta påstående är välgrundat kan emellertid inte prövas inom ramen för en bedömning av huruvida motiveringsskyldigheten har uppfyllts. Denna bedömning ska således ske i ett senare skede, när domstolen besvarar den del av giltighetsfrågan som rör felaktig rättstillämpning i den del kommissionen i det omtvistade beslutet inte har konstaterat att avgiften för reklamföretag är oförenlig med den gemensamma marknaden.

76 Vad gäller motiveringsskyldigheten har det således vid prövningen av giltighetsfrågan inte framkommit några omständigheter som påverkar det omtvistade beslutets giltighet.

Påståendet om oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna rörande budgetmedlens utveckling inom ordningen för stöd till radiosändningar

77 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga, i den del som rör det omtvistade beslutets giltighet med avseende på skälet att det inte skett någon ökning av de budgetmedel som finansierade den aktuella stödordningen, för att få klarhet i huruvida detta beslut ska anses ogiltigt på grund av att kommissionen i sin motivering har angett att budgetmedlen vad avser de aktuella stödåtgärderna inte har ökat, vilket är en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna, eftersom budgetmedlen i själva verket har ökat.

78 Det framgår av rättspraxis att kommissionen vid tillämpningen av artikel 92.3 i EG-fördraget har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vars utövande inbegriper komplicerade ekonomiska och sociala bedömningar som ska ske med hänsyn till gemenskapen som helhet. Domstolsprövningen av utövandet av denna befogenhet är härvid begränsad till en kontroll av att reglerna för handläggning och för motivering har följts, att de uppgifter om faktiska omständigheter som har lagts till grund för det ifrågasatta beslutet är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte

är uppenbart oriktig och att det inte har förekommit maktmissbruk (se bland annat dom av den 11 september 2008 i de förenade målen C-75/05 P och C-80/05 P, Tyskland m.fl. mot Kronofrance, REG 2008, s. I-6619, punkt 59 och där angiven rättspraxis).

79 Det ska anmärkas att kommissionen endast uttalade sig om stödordningens framtida verkningar när den påstod att budgetmedlen, vad avser de aktuella stödåtgärderna, inte hade ökat. Detta gäller särskilt intäkterna från avgiften för reklamföretag, som tillförs FSER-fonden och som finansierar dessa stödåtgärder.

80 Det saknar betydelse att det därefter skett en viss ökning av de budgetmedel som tillförs denna fond.

81 Lagenligheten av ett beslut avseende statligt stöd ska nämligen bedömas mot bakgrund av de uppgifter som kommissionen har tillgång till när den antar beslutet. Detta gäller *a fortiori* ett beslut, såsom det omtvistade beslutet, att inte göra invändningar mot en stödordning, som kommissionen har fattat efter att ha genomfört det preliminära granskningsförfarande som föreskrivs i artikel 93.3 i EG-fördraget (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Nuova Agricast, punkterna 54 och 55).

82 Kommissionen hade således, när den antog det omtvistade beslutet, att bedöma stödordningens framtida verkningar, trots att dessa inte kunde förutses med exakthet. Det omtvistade beslutet kan därför endast förklaras ogiltigt om kommissionens bedömning att budgetmedlen för de aktuella stödåtgärderna inte hade ökat framstår som uppenbart felaktig med hänsyn till de uppgifter som kommissionen hade tillgång till när den antog nämnda beslut.

83 Vad avser TV-reklam föreskrevs i artikel 2 i utkastet till det som nu är dekret nr 97-1263 visserligen höjda gränser för hur stor avgiften kan vara. Det ska dock konstateras att när stödordningen anmäldes till kommissionen gällde de gamla gränserna enligt vad som angavs i artikel 2 tredje stycket i samma förslag.

84 Det är dessutom utrett att det ännu inte var känt hur stora intäkterna från avgiften för reklamföretagen var och de kunde endast uppskattas.

85 Med hänsyn till dessa omständigheter, vilka utgör osäkerhetsfaktorer som kommissionen skulle bedöma med hänsyn till bland annat de upplysningar som framgår av anmälan av stödordningen och, i förekommande fall, till upplysningar från de nationella myndigheterna, finner domstolen att kommissionen inte har gjort en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna.

86 Vad gäller påståendet om oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna har det således vid prövningen av giltighetsfrågan inte framkommit några omständigheter som påverkar det omtvistade beslutets giltighet.

Påståendet att kommissionen har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning vad avser frågan huruvida avgiften för reklamföretag är förenlig med fördraget

87 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga, i den del som rör det omtvistade beslutets giltighet med avseende på den bedömning som gjorts av finansiering av stödordningen till förmån för radiosändningar under perioden 1998–2002, för att få klarhet i huruvida detta beslut ska anses ogiltigt på grund av att avgiften för

reklamföretag är oförenlig med den gemensamma marknaden, eftersom denna även tas ut på reklam i radio och TV som sänds från utlandet till Frankrike, trots att intäkterna från avgiften finansierar en stödordning som uteslutande avser de lokala radiostationerna i Frankrike.

88 Även om kommissionen, såsom det har erinrats om i punkt 78 ovan, har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när denna tillämpar artikel 92.3 i EG-fördraget, gäller ändå vissa begränsningar för detta skön, och gemenskapsdomstolen ska kontrollera huruvida dessa begränsningar har iakttagits.

89 Domstolen har funnit att finansieringsmetoden för ett stöd kan medföra att hela det stödprogram som finansieras på detta sätt blir oförenligt med den gemensamma marknaden. Följaktligen kan prövningen av en stödåtgärd inte ske utan att verkningarna av dess finansieringsmetod beaktas. Tvärtom måste kommissionens prövning av en stödåtgärd med nödvändighet också omfatta finansieringsmetoden om den utgör en integrerad del av stödåtgärden (se, för ett liknande resonemang, domen i de ovannämnda målen Van Calster m.fl., punkt 49, och dom av den 15 juli 2004 i mål C-345/02, Pearle m.fl., REG 2004, s. I-7139, punkt 29).

90 I ett sådant fall ska anmälan av stödåtgärden, vilken föreskrivs i artikel 93.3 i EG-fördraget, även omfatta dess finansieringsmetod, för att kommissionen ska kunna göra sin prövning på grundval av fullständiga uppgifter. I annat fall kan det inte uteslutas att en stödåtgärd som inte skulle ha kunnat förklaras vara förenlig, om kommissionen hade haft kännedom om finansieringsmetoden, förklaras vara förenlig med den gemensamma marknaden (domen i de ovannämnda målen Van Calster m.fl., punkt 50).

91 Kommissionen har dock vid förhandlingen hävdat att man bör utgå ifrån principen att en medlemsstat endast behöver anmäla en avgift som finansierar en stödåtgärd, och att kommissionen följaktligen endast behöver pröva denna avgift, om det vid ett första bedömning av den berörda medlemsstaten framgår att de som är skyldiga att betala avgiften och stödmottagarna konkurrerar med varandra. Om så inte är fallet, finns det inget gemenskapsintresse av att en medlemsstat anmäler en sådan avgift till kommissionen och att kommissionen prövar den.

92 Denna uppfattning kan inte godtas.

93 Även om frågan huruvida de som är skyldiga att betala en avgift och mottagarna av det stöd som finansieras av avgiften konkurrerar med varandra kan vara ytterst relevant vid kommissionens prövning i sak av huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden, kan denna fråga inte läggas till som ett ytterligare villkor för att avgöra omfattningen av skyldigheten att anmäla ett stöd enligt artikel 93.3 i EG-fördraget.

94 När det rör sig om en avgift som finansierar en stödordning av det slag som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, finns det ett klart gemenskapsintresse av att medlemsstaten anmäler stödordningen till kommissionen, inbegripet dess finansieringsmetod, vilket utgör en integrerad del av stödordningen. Syftet härmed är att kommissionen ska förfoga över samtliga upplysningar som den behöver för att kunna avgöra om denna åtgärd är förenlig med den gemensamma marknaden, vilket är en bedömning som endast kommissionen har behörighet att göra, men som är underkastad gemenskapsdomstolens kontroll (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 18 juli 2007 i mål C-119/05, Lucchini, REG 2007, s. I-6199, punkt 52 och där angiven rättspraxis).

95 Effektiviteten av kommissionens exklusiva behörighet skulle äventyras om dess utövande var beroende av att varje medlemsstat dessförinnan ensidigt bedömde huruvida de som är skyldiga att betala en avgift och mottagarna av det stöd som finansieras med denna avgift konkurrerade med varandra.

96 Detta gäller i än högre grad i ett sådant sammanhang som det i vilket den stödordning och den avgift som det är fråga om i målet vid den nationella domstolen ingår. Denna stödordning avser stöd beträffande vilket det inte kan anses att stödmottagarna är verksamma på en marknad som är uppenbart skild från den marknad som de som är skyldiga att betala avgiften är verksamma på.

97 Huruvida stödmottagare och avgiftsbetalande konkurrerar med varandra är i många fall en fråga som är öppen för diskussion, såsom framgår av de åsiktsskillnader som kommit till uttryck under förfarandet i detta mål om förhandsavgörande, såväl i skriftliga yttranden som under den muntliga förhandlingen. För att besvara frågan krävs en ingående utredning av vad som kännetecknar marknaderna i fråga inom ramen för kommissionens prövning i sak, vilket är en bedömning som endast kommissionen har behörighet att göra men som är underkastad gemenskapsdomstolens kontroll.

98 Det ska avgöras huruvida avgiften för reklamföretag i vilket fall som helst borde ha beaktats av kommissionen vid dess prövning av den aktuella stödordningen på grund av att avgiften, såsom framgår av den rättspraxis som det erinrats om i punkt 89 ovan, ska anses ingå som en integrerad del i den ordning för stöd till radiosändningar som avgiften finansierar.

99 För att en avgift ska anses utgöra en integrerad del av en stödåtgärd, måste det föreligga ett tvingande samband mellan ändamålet med avgiften och stödet i fråga enligt relevanta nationella bestämmelser, i den meningen att intäkterna från avgiften måste

användas för att finansiera stödet och direkt inverkar på stödets storlek och, följaktligen, på bedömningen av huruvida stödet är förenligt med den gemensamma marknaden (se, bland annat, dom av den 15 juni 2006 i de förenade målen C-393/04 och C-41/05, Air Liquide Industries Belgium, REG 2006, s. I-5293, punkt 46 och där angiven rättspraxis).

100 I förevarande fall framgår det av artiklarna 3 och 6 i dekret nr 97-1263 att nettointäkterna från avgiften för reklamföretag tillförs FSER-fonden, från vilken stöd till radiosändningar betalas ut av FSER-kommittén. Avgiften tas ut särskilt och endast för att finansiera dessa stödåtgärder (se analogt domen i de ovannämnda målen van Calster m.fl., punkt 55).

101 Detta nära samband mellan avgiften för reklamföretag och de stödåtgärder som den finansierar framgår för övrigt klart av såväl titeln på dekret nr 97-1263 (”om införande av en skatteliknande avgift till förmån för en fond till stöd för radiosändningar”) som rubrikerna till dekretets två delar och således dess struktur, nämligen ”[FSER-fondens] resurser” och ”Beviljande av stöd”.

102 Avgiften för reklamföretag är dessutom av ett helt annat slag än de avgifter som finansierat de stödåtgärder som det har varit fråga om i vissa andra mål som domstolen har avgjort och som kommissionen har hänvisat till. Domstolen har i dessa mål slagit fast att det inte fanns något tvingande samband mellan ändamålet med avgiften och stödet enligt relevanta nationella bestämmelser (dom av den 13 januari 2005 i mål C-175/02, Pape, REG 2005, s. I-127, och domen i det ovannämnda målet Distribution Casino France m.fl.).

103 I dessa mål grundade sig denna slutsats på konstaterandet att enligt de relevanta nationella bestämmelserna hade inte intäkterna från den berörda avgiften någon direkt påverkan på stödets storlek.

104 I förevarande fall används nettointäkterna från avgiften för reklam uteslutande och fullständigt till att finansiera stöd till radiosändningar, och nettointäkterna från avgiften påverkar således direkt stödets storlek. Det är visserligen FSER-kommittén som beslutar om beviljandet av stöd, men det är utrett att detta organ inte har behörighet att använda tillgängliga medel till annat än att bevilja detta stöd.

105 I artikel 7 i dekret nr 97-1263 föreskrivs således att FSER-kommittén ska bevilja stöd inom ramen för de medel som är tillgängliga. Det är för övrigt ostridigt att FSER-fondens tillskott från andra källor än avgiften för reklamföretag är marginella.

106 Det finns förvisso ett tak för startstödet och utrustningsstödet och dessa beräknas enligt särskilda kriterier. Om storleken på start- eller utrustningsstödet inte når upp till taket ska de emellertid främst bestämmas med utgångspunkt i de beräknade intäkterna från avgiften för reklamföretag.

107 Detta framgår än tydligare vad gäller det årliga driftstödet, vilket är den form av stöd till radiosändningar som är av störst betydelse, eftersom det ensamt står för mer än 96 procent av allt stöd som utbetalades under år 2003, enligt vad Régie Networks har anfört vid förhandlingen. Detta har inte bestritts.

108 I enlighet med artikel 17 i dekret nr 97-1263 fastställs nämligen detta stöd enligt en tabell som fastställs av FSER-kommittén med beaktande av den berörda radiostationens normala rörelseintäkter, före avdrag för kostnader för marknadsföring.

109 Régie Networks har emellertid vid förhandlingen anfört att nämnda tabell fastställs med utgångspunkt i FSER-fondens medel föregående år, preliminära uppskattningar av intäkterna från avgiften för reklamföretag enligt den ursprungliga budgetlagen och uppskattningar av reklammarknadens utveckling. Inte heller detta har bestritts.

110 Vad slutligen gäller möjligheten att öka det årliga driftsstödet enligt artikel 17 andra stycket i dekret nr 97-1263 är denna möjlighet begränsad till 60 procent, varvid även denna möjlighet årligen fastställs med hänsyn till tillgängliga medel och således huvudsakligen med hänsyn till intäkterna från eller de beräknade intäkterna från avgiften för reklamföretag.

111 Intäkterna från denna avgift påverkar således storleken på det utbetalade stödet till radiosändningar. Beviljandet av detta stöd och stödets storlek bestäms nämligen i hög grad av hur stora intäkterna från nämnda avgift är.

112 Av detta följer att avgiften för reklamföretag ingår som en integrerad del i ordningen för de stöd till radiosändningar som denna avgift finansierar.

113 Kommissionen var således skyldig att beakta denna avgift när den prövade den aktuella stödordningen. I förevarande fall skedde prövningen, efter det att stödordningen hade anmälts till kommissionen, enligt förfarandet för preliminär granskning av stöd som införts genom artikel 93.3 i EG-fördraget.

114 Det är utrett att finansieringsmetoden har anmälts till kommissionen, eftersom den utgjorde avsnitt I i det utkast som senare blev dekret nr 97-1263. Kommissionen gjorde emellertid inte någon prövning av finansieringsmetoden under det förfarande som ledde till att det omtvistade beslutet antogs. Vid domstolen har kommissionen nämligen hävdat att en sådan prövning inte behövde göras, eftersom avgiften för reklamföretag inte ingår som en integrerad del i ordningen för stöd till radiosändningar.

115 Det ska vidare anmärkas att kommissionen i en skrivelse av den 8 maj 2003 har invänt mot en finansieringsmetod för den ändrade ordningen för stöd till radiosändningar som väsentligen är identisk med den avgift för reklamföretag som det är fråga om i förevarande mål. Kommissionen ansåg att den finansieringsmetoden strider mot den

allmänna rättsprincip som kommissionen upprepade gånger har tillämpat och som domstolen har slagit fast i sin dom av den 25 juni 1970 i mål 47/69, Frankrike mot kommissionen (REG 1970, s. 487; svensk specialutgåva, volym 1, s. 449), enligt vilken importerade varor eller tjänster ska vara undantagna från skatteliknande avgift som syftar till att finansiera en stödordning enligt vilken endast nationella företag kan beviljas stöd. Det var först efter det att ändringar i stödordningen hade föreslagits, vilka innebar att avgiften framdeles endast skulle tas ut på reklam som sänds från Frankrike, som kommissionen i sitt beslut av den 28 juli 2003 beslutade att inte göra invändningar mot denna stödordning.

116 Kommissionen har när den har bedömt huruvida stödordningen i fråga är förenlig med fördragets bestämmelser om statligt stöd inte beaktat finansieringsmetoden för stödet, trots att denna ingår som en integrerad del i stödordningen. Kommissionen har således gjort en felaktig bedömning av frågan huruvida stödordningen är förenlig med den gemensamma marknaden.

117 Av detta följer att det omtvistade beslutet ska anses vara ogiltigt.

118 För det fall det omtvistade beslutet skulle förklaras ogiltigt har den franska regeringen yrkat att domstolen ska begränsa domens rättsverkningar i tiden. Endast de företag som före domens meddelande har väckt talan eller anfört motsvarande klagomål mot uppbörd av avgiften för reklamföretag ska vara undantagna från denna begränsning.

119 För det fall det omtvistade beslutet skulle förklaras ogiltigt har kommissionen yrkat att domstolen ska låta beslutets rättsverkningar bestå, så att varken uppbörden av avgiften eller beviljandet av stöd påverkas.

120 Till stöd för detta yrkande har bland annat anförts att stödordningen har anmälts till kommissionen och att kommissionen har godkänt den, vilket den även gjort beträffande föregående stödordningar, och att den har tillämpats under en längre tid. Den franska regeringen anser särskilt att en skyldighet att återkräva de berörda beloppen från FSER-fonden och de lokala radiostationerna för åren 1998–2002 skulle äventyra deras ekonomi och överlevnad och innebära en fara för mångfalden i medieutbudet.

121 Domstolen är – i fall där det är motiverat av tvingande rättssäkerhetshänsyn – med stöd av artikel 231 andra stycket EG, som analogt är tillämplig även inom ramen för en begäran av förhandsavgörande enligt artikel 234 EG angående giltigheten av rättsakter som beslutats av Europeiska gemenskapens institutioner, behörig att i det enskilda fallet avgöra och ange vilka verkningar av rättsakten i fråga som ska anses vara bestående (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 8 november 2001 i mål C-228/99, Silos, REG 2001, s. I-8401, punkt 35 och där angiven rättspraxis).

122 Enligt denna rättspraxis har domstolen använt sig av möjligheten att begränsa verkningarna i tiden av en ogiltigförklaring av en gemenskapsbestämmelse i fall där tvingande rättssäkerhetshänsyn som rör samtliga offentliga och privata intressen i de

berörda målen gör det omöjligt att ifrågasätta betalningar av penningbelopp som uppburits eller betalats ut med stöd av den aktuella bestämmelsen under tiden före dagen för domen (se bland annat domen i det ovannämnda målet Silos, punkt 36).

123 I förevarande fall ska det konstateras att stödordningen i fråga har varit tillämplig i fem år och att stöd har utbetalats med stöd av denna stödordning otaliga gånger och till förmån för ett stort antal ekonomiska aktörer. Samtidigt innebär de tvingande rättssäkerhetshänsyn som både den franska regeringen och kommissionen har åberopat, och särskilt den omständigheten att stödordningen har anmälts till kommissionen och att beslutet om godkännande inte har ifrågasatts vid gemenskapsdomstolarna, att det finns grund för att begränsa rättsverkningarna i tiden av förklaringen att det omtvistade beslutet är ogiltigt.

124 När domstolen i ett förfarande enligt artikel 234 EG konstaterar att en rättsakt som har antagits av en gemenskapsmyndighet inte är giltig medför dess avgörande en skyldighet för de behöriga institutionerna att vidta nödvändiga åtgärder för att komma till rätta med den konstaterade rättsstridigheten. Skyldigheten enligt artikel 233 EG, vilken gäller i fråga om en dom om ogiltigförklaring, är i sådana fall analogt tillämplig (se bland annat dom av den 9 september 2008 i de förenade målen C-120/06 P och C-121/06 P, FIAMM m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2008, s. I-6513, punkt 123 och där angiven rättspraxis).

125 Kommissionen har, såsom det erinrats om i punkt 94 ovan, enligt fördraget exklusiv behörighet att bedöma huruvida ett statligt stöd är förenligt med den gemensamma marknaden. Denna behörighet är emellertid underkastad gemenskapsdomstolens kontroll.

126 Således ska rättsverkningarna av domstolens konstaterande att det omtvistade beslutet är ogiltigt inte gälla intill dess att kommissionen har antagit ett nytt beslut, så att den kan komma till rätta med den rättsstridighet som har konstaterats i förevarande dom. Rättsverkningarna ska inte gälla under en tid som inte får överstiga två månader från och med dagen för denna doms meddelande, för det fall kommissionen beslutar att anta det nya beslutet med tillämpning av artikel 88.3 EG och under en ytterligare rimlig tidsperiod för det fall kommissionen beslutar att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 EG.

127 Mot denna bakgrund bifaller domstolen den franska regeringens yrkande om att denna begränsning av den förevarande domens rättsverkningar i tiden inte ska omfatta företag som före dagen för domens meddelande har väckt talan vid domstol eller anfört motsvarande klagomål mot uppbörden av den skatteliknande avgiften på reklamföretag enligt dekret nr 97-1263.

128 Mot bakgrund av samtliga ovan anförda omständigheter blir domstolens svar på giltighetsfrågan att det omtvistade beslutet är ogiltigt. Rättsverkningarna av att domstolen funnit att det omtvistade beslutet är ogiltigt ska inte gälla intill dess att kommissionen har antagit ett nytt beslut med stöd av artikel 88 EG. Rättsverkningarna ska inte gälla under en tid som inte får överstiga två månader från och med dagen för denna doms meddelande, för det fall kommissionen beslutar att anta det nya beslutet med tillämpning av artikel 88.3 EG och under en ytterligare rimlig tidsperiod för det fall

kommissionen beslutar att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 EG. Begränsningen av domens rättsverkningar i tiden ska inte omfatta företag som före dagen för domens meddelande har väckt talan vid domstol eller anfört motsvarande klagomål mot uppbörden av den skatteliknande avgift på reklamföretag som införts genom artikel 1 i dekret nr 97-1263.

Rättegångskostnader

129 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) Europeiska gemenskapernas kommissions beslut av den 10 november 1997 att inte göra några invändningar mot ändringen av stödordningen till förmån för lokala radiostationer (statligt stöd nr N 679/97 – Frankrike) är ogiltigt.

2) **Rättsverkningarna av att domstolen funnit att Europeiska gemenskapernas kommissions beslut av den 10 november 1997 är ogiltigt ska inte gälla intill dess att kommissionen har antagit ett nytt beslut med stöd av artikel 88 EG. Rättsverkningarna ska inte gälla under en tid som inte får överstiga två månader från och med dagen för denna doms meddelande, för det fall kommissionen beslutar att anta det nya beslutet med tillämpning av artikel 88.3 EG och under en ytterligare rimlig tidsperiod för det fall kommissionen beslutar att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 EG. Begränsningen av domens rättsverkningar i tiden ska inte omfatta företag som före dagen för domens meddelande har väckt talan vid domstol eller anfört motsvarande klagomål mot uppbörden av den skatteliknande avgift på reklam som sänds via ljudradio och television som införts genom artikel 1 i dekret nr 97-1263 av den 29 december 1997 om införande av en skatteliknande avgift till förmån för en fond till stöd för radiosändningar.**

Underskrifter